

bez tumačenja, da je tumačenje konstituenta stvarne povijesti koju se može izložiti različitim književnim vrstama i sredstvima.

U Epilogu knjige o dvanaestogodišnjem Isusu u Hramu Papa dolazi do epizode iz djetinjstva u kojoj sam Isus progovara. Ta epizoda povezuje ovaj s druga dva sveska Papine trilogije o Isusu iz Nazareta, a protumačena je kao Isusovo uklapanje u društvene i religijske strukture svoga naroda i vremena, posebno kao Isusova odanost Ocu i njegov rast u dobi i mudrosti po čemu se očituje kao pravi i potpuni čovjek koji "ne živi u apstraktnu sveznanju, nego je ukorijenjen u konkretnu povijest, u mjesto i vrijeme, u tijek ljudskoga života, i odatle prima konkretan oblik svojega znanja. Tako se ovdje posve jasno pojavljuje da je mislio i učio na ljudski način" (str. 144). Zanimljivo je da nikako ne tumači i Isusov rast u milosti. Doista, taj rast je otajstvo odnosa teologije i povijesti. Isusova osoba i djelo su otajstvo vjere. Njegova blizina s Bogom i njegovo podrijetlo samo se vjerom prepoznaju i priznaju.

I ova kao i prethodne dvije Papine knjige o Isusu iz Nazareta izražava brigu pastira za stado, rimskog Prvosvećenika za vjeru opće Crkve. Puna je korisnih i utemeljenih teoloških, povijesnih i duhovnih promišljanja koja ne slijede *mainstream* egzegeze, ali koja i ne bježe od egzegetskih rezultata, te koja svakako "usprkos svojim granicama može pomoći mnogim ljudima na njihovu putu prema Isusu i s Isusom" (str. 6). Papin dijalog s tekstovima evanđelja djetinjstva Isusova možemo na kraju označiti kao uspješan dijalog čovjeka duboke vjere i vjerničkog pristupa stvarnosti, one iste vjere koja je krasila Mateja i Luku kad su u svjetlu vjere u uskrsnuće pokušali odgovoriti na pitanje pravoga podrijetla Uskrsloga.

Marinko Vidović
mvidovic@kbf-st.hr

Znanstveni simpozij o životu i radu nadbiskupa Frane Franića

U prigodi 100. obljetnice rođenja splitsko-makarskog nadbiskupa Frane Franića (1912.-2007.) Splitsko-makarska nadbiskupija, Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu i Grad Kaštela priredili su znanstveni skup o njegovu životu i radu koji je održan od 29. studenoga do 2. prosinca 2012. u Splitu i u Kaštelima. Na simpoziju je sudjelovalo 27 predavača, čija će predavanja biti objavljena u zasebnom Zborniku posvećenom nadbiskupu Franiću.

Program je započeo u četvrtak 29. studenog, u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu, a nazočili su brojni javni i kulturni djelatnici, predstavnici crkvene i društvene vlasti, među kojima splitsko-makarski nadbiskup Marin Barišić, dubrovački biskup Mate Uzinić, provincijal Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja fra Joško Kodžoman, splitsko-dalmatinski župan Ante Sanader, kaštelanski gradonačelnik Joško Berket i prorektorica Sveučilišta u Splitu prof. dr. Branka Ramljak.

U svom pozdravnom govoru nadbiskup Barišić usporedio je teška i tamna vremena prvoga salonitanskog biskupa Dujma s olovnim vremenima nadbiskupa Franića, koji je također "ostavio duboko svjedočanstvo, utkao sebe, svoju dušu i srce, bogate talente u različite uloge, ali s istom ljubavlju i vjernošću prema svojoj majci Crkvi. Dao nam je doista svjedočanstvo vjere u Boga i ljubavi prema čovjeku, Blaženoj Djevici Mariji i Svetomu Ocu, ali i ljubavi prema svom hrvatskom narodu". Primijetio je i da je Franić s jedne strane bio čovjek čvrstih stavova u pitanjima vjere, morala, Crkve, ustrajan do kraja - spreman na mučeništvo, a s druge strane da je bio osoba otvorena novostima i suradnji. S jedne strane bio je čuvar staroga, tradicije, a s druge strane pionir otvorenosti i novosti!

Dekan KBF-a u Splitu prof. dr. Ante Vučković svoj je pozdravni govor započeo mislima o ljudskom životu i smrti. Uočio je kako nekada od umrlih stvaramo idole, pričamo mitove ili se njihovim imenom služimo u vrlo različite svrhe. Naše ophođenje s ljudima koji su nam prethodili ne govori samo o njima, govori, naravno, i o nama, rekao je dekan KBF-a te nastavio: "Istražujući život i djelo drugih, na vidjelo iziđu i naše skrivene nakane i neizrečene želje. Pa ipak, u podnožju svih različitih nakana leži neutaživa ljudska žeđ za spoznajom istine. Ima ljudi čiji život, talent i položaj u sebi sažimlju epohu. Što je čovjek snažnijega duha to se u njegovom životu i radu jasnije opažaju struje njegova vremena sa svim proturječjima i mukama." "Ono što će izići u prvi plan bit će dijelom slika Franićeva rada i života, a dijelom preslika i naših potreba, izbora, privilegija". Zahvalivši svima koji su pridonijeli organizaciji skupa, zaželio je dobar rad te izrazio nadu da će "svima biti od koristi približavanje istini o vremenu koje je iza nas, ali još uvijek tvori dio našega zajedničkog pamćenja, života i naših korijena".

Nazočnima su se obratili i kaštelanski gradonačelnik Berket i župan Sanader, pri čemu su se obojica pohvalili Franićevim kaštelanskim korijenima i osobnim poznanstvom s nadbiskupom. Istaknuli su njegovo plemenito domoljublje i čovjekoljublje, a ponajvećma veličinu duha splitskog metropolita.

Od predavanja koja su održana, a koja će se moći pročitati u spomenutom Zborniku izdvajamo: *Djelovanje Frane Franića u svjetlu crkveno-državnih odnosa 1945.-1980.* dr. sc. Miroslava Akmadže,

Sudjelovanje biskupa Franića na Drugom vatikanskom saboru dr. sc. Nediljka Ante Ančića, *Frane Franić i saborska vizija obnove Crkve u časopisu Crkva u svijetu* dr. sc. Ante Mateljana, *Obilježja jezika u nadbiskupovim porukama i poslanicama* dr. sc. Ante Vučkovića, *Kršćanski etos u spisima Frane Franića* dr. sc. Ivana Kešine, *Mons. F. Franić i ekumenizam. Franićevi interventi u raspravi o dekretu Unitatis redintegratio* dr. sc. Dušana More, *Priprava i održavanje 55. Splitske sinode* dr. sc. Ivana Jakulja, *Nadbiskupova suradnja s redovnicima* dr. sc. Jure Brkana, *Blažena Djevica Marija u životu i misli nadbiskupa Franića* dr. sc. Mladena Parlova, *Nadbiskupove bilješke iz Duhovnog dnevnika* dr. sc. Marinka Vidovića.

Na kraju programa u ime Organizacijskog odbora simpozija dr. Drago Šimundža zahvalio je glavnom inicijatoru simpozija nadbiskupu Marinu Barišiću, potom svim sudionicima, s nadom da će sva izlaganja čim prije biti objavljena u zasebnom Zborniku posvećenom nadbiskupu Franiću. Potom se u konkatedrali sv. Petra u Splitu u čijoj je kripti Franić pokopan, slavila misa koju je predvodio nadbiskup Marin Barišić.

Program proslave završio je u nedjelju 2. prosinca u nadbiskupovu rodnom Kaštel Kambelovcu prigodnim duhovnim i kulturnim programom koji je vodio župnik don Božo Delić te otkrivanjem poprsja nadbiskupa Franića. Prigodno slovo o liku i djelu Frane Franića izrekao je u župnoj crkvi dugogodišnji nadbiskupov suradnik dr. Drago Šimundža. Program je obogaćen pjesmama koje je skladao mo. Šime Marović, a koje je za ovu prigodu izveo mješoviti župni zbor "Karmel" i dječji župni zbor pod vodstvom s. Mirte Lišnjčić. Potom je uslijedilo misno slavlje koje je predvodio nadbiskup Barišić koji je dao i zaključnu riječ.

Mato Andrijević
mate_andrijevic@hotmail.com

UREDNIŠTVO JE PRIMILO

• Razni izdavači

Don Alojzije BAVČEVIĆ, *Neke primjedbe na služenje sv. mise kod nas*, Vepric, 2012., 150 stranica.

Dr. Ivan DAMIŠ, *Medimurski svećenici djelatni od 1900. do 1945.*, Teovizija, Zagreb, 2012., 126 stranica.